

ĆWICZENIA IV

WPŁYW RELIGII I KULTURY NA ROZWÓJ WSPÓŁCZESNYCH PAŃSTW

POJĘCIE RELIGII I KULTURY

RELIGIA to zespół wierzeń dotyczących ludzkości i człowieka, związanych z nim zagadnień oraz form organizacji społecznych albo dokładniej złożony zespół zjawisk takich jak pewne sposoby zachowania (obrzędy), język religijny, sakralny, pewne typowe postawy uczuciowe (uczucia religijne) a przede wszystkim zespół pewnych poglądów (credo).

KULTURA (z łaciny *cultura* – uprawa, kształcenie) to całokształt materialnego i duchowego dorobku ludzkości, a także ogół wartości, zasad i norm współżycia przyjętych przez dane zbiorowości; wszystko to, co powstaje dzięki pracy człowieka, co jest wytworem jego myśli i działalności.

Kultura dzieli się na: materialną i duchową.

KONCEPCJA SAMUELA HUNTINGTONA

„Zderzenie cywilizacji”: teza o tym, że przyszłe konflikty zbrojne będą się toczyć nie między państwami, ale między cywilizacjami. Źródłami konfliktów międzynarodowych staną się różnice kulturowe, wywodzące się z podziałów religijnych.

„Jestem stanowczo przekonany, że w przyszłej polityce światowej nie będą decydować konkurujące ideologie czy bloki gospodarcze – lecz zderzenie wrogich sobie kultur. Jeżeli miałyby nastąpić nowa wojna światowa byłaby to wojna między odmiennymi cywilizacjami, przyszłe pola bitewne przebiegają wzdłuż frontów kulturowych”.

CYWILIZACJA: wielka jednostka kulturowa, z którą ludzie się identyfikują; obejmuje ona wspólny język, historię, obyczaje i religię.

KONCEPCJA SAMUELA HUNTINGTONA

Teza o 8 – 9 kręgach kulturowych:

1. zachodni,
2. buddyjski
3. islamski,
4. chiński,
5. japoński,
6. hinduistyczny,
7. słowiańsko – prawosławny,
8. latynoski
9. i ewentualnie afrykański

KONCEPCJA SAMUELA HUNTINGTONA

Huntington zwraca uwagę , że ludzie Zachodu „upewniali siebie samych, a irytowali innych podkreślaniami tezy, że kultura Zachodu, jest i powinna być kulturą całego świata”.

Takie podejście występuje w 2 formach:

a) cały świat ogarnia zachodnia, amerykańska kultura masowa przejawem której jest coca- kolonizacja, amerykańska kuchnia, styl ubierania, muzyka pop, kino i artykuły konsumpcyjne;

b) pojęcie nowoczesności związane jest z modernizacją występującą w innych cywilizacjach, której treścią jest westernizacja, eliminująca tradycyjne wartości, instytucje, obyczaje i zastępowanie ich tym, co dominuje na Zachodzie.

KONCEPCJA SAMUELA HUNTINGTONA

„W myśl obu tych tez świat, jaki się wyłania, jest jednorodny i zachodni w sposób uniwersalny – obie, choć w różnym stopniu są błędne, aroganckie, fałszywe i niebezpieczne”.

Kulturę utożsamia się z konsumpcją dóbr materialnych, natomiast sercem kultury jest język, religia, wartości, tradycje i obyczaje.

Saudyjski książę Bandar bin Sultan: „Import z zagranicy jest piękny, gdy dotyczy błyszczących, nowoczesnych przedmiotów. Ale trwałe instytucje społeczne i polityczne przywleczone nie wiadomo skąd mogą być niebezpieczne – zapytajcie o to szacha Iranu. Islam to dla nas nie tylko religia, ale także sposób życia. My, Saudyjczycy, chcemy unowocześnić swój kraj, ale niekoniecznie przerobić go na modłę zachodnią”.

KONCEPCJA SAMUELA HUNTINGTONA

Efekt: konflikty między cywilizacjami będą bardziej krwawe, po obu stronach będzie znaczna ilość ofiar, a ponieważ każda ze stron posiada broń nuklearną skutki ewentualnego konfliktu mogą być tragiczne.

Każda z cywilizacji będzie walczyć o przetrwanie i dlatego będzie to walka ,na śmierć i życie’.

KRYTYKA KONCEPCJI HUNTINGTONA

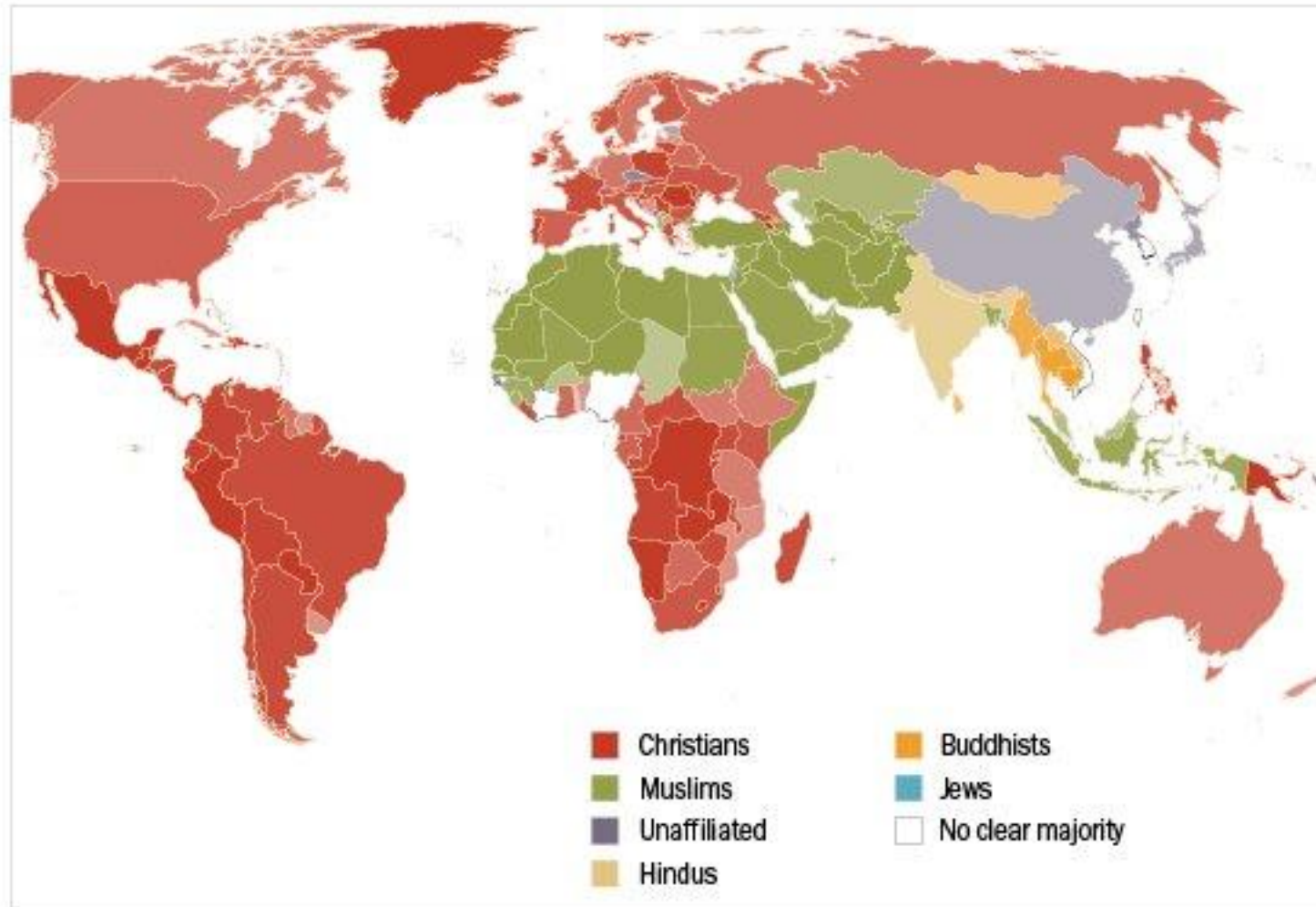
- a) „Zderzenie cywilizacji” zakłada, że istoty ludzkie stale szukają powodów do zwady, potrzebują do swego istnienia wrogów, których zwalczają;
- b) Założenie, że wysoce rozwinięte Chiny będą dążyć do hegemonii i zagrażać Ameryce, co może grozić wzajemną wojną atomową między mocarstwami nuklearnymi.
- c) Wysoce dyskusyjne jest założenie , że inne cywilizacje nie będą podatne na wpływy, osiągnięcia innych.
- d) Zakładanie konfliktów pomiędzy cywilizacjami zbyt upraszcza sprawę. Zapomina się, że wielkie konflikty wybuchały też między państwami tej samej cywilizacji Różnice między cywilizacjami nie muszą automatycznie prowadzić do wojny.

KRYTYKA KONCEPCJI HUNTINGTONA

- e. Wojowniczość islamu może ulec zmianie jeśli nastąpi poprawa sytuacji materialnej i stabilności systemów politycznych państw o dominacji islamu;
- f. Współczesny świat rządzi się dziś inaczej.

Majority Religion, by Country

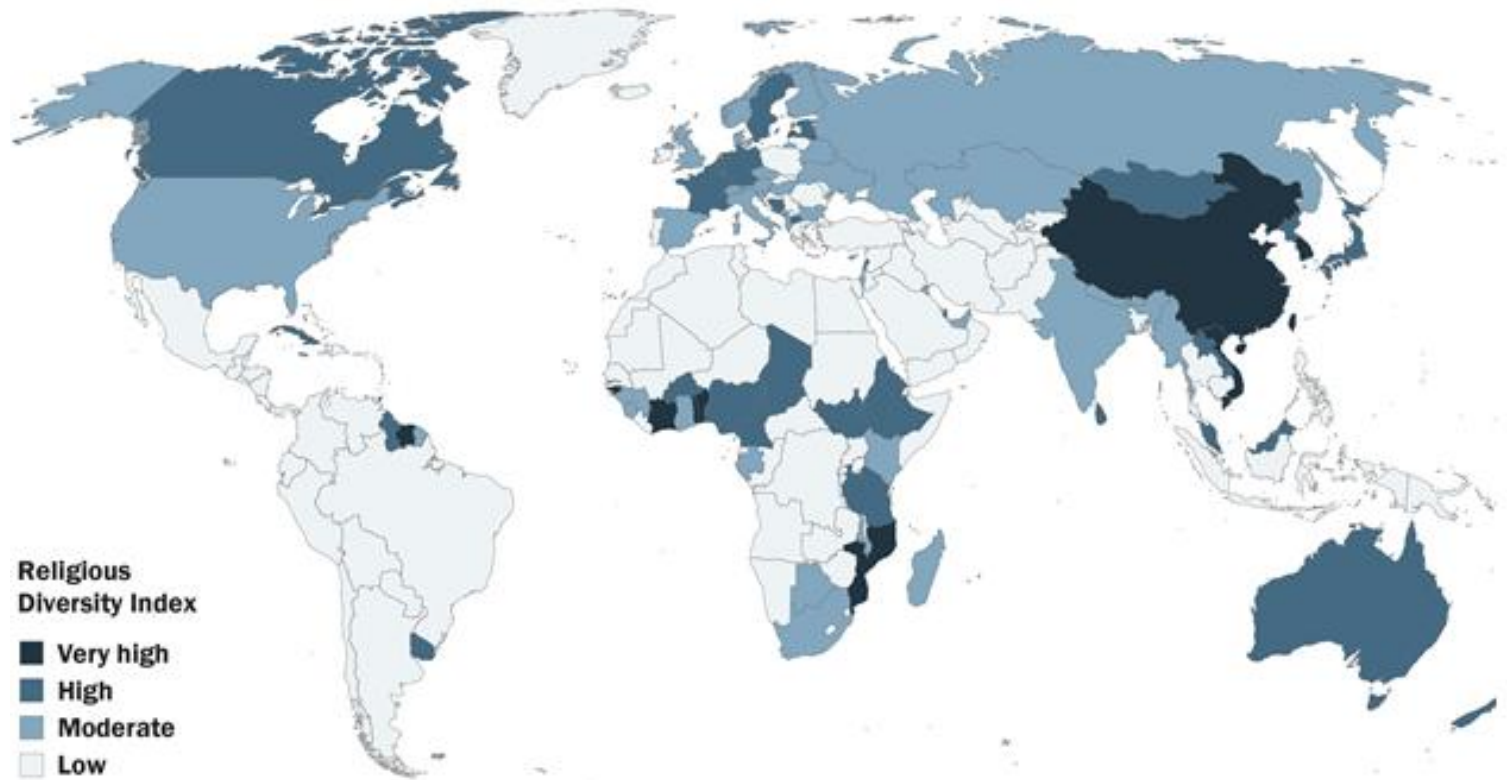
Countries are colored according to the majority religion. Darker shading represents a greater prevalence of the majority religion.

Nine countries have no clear religious majority: Guinea Bissau, Ivory Coast, Macau, Nigeria, Singapore, South Korea, Taiwan, Togo and Vietnam. There are no countries in which adherents of folk religions make up a clear majority. There are also no countries in which followers of other religions (such as Bahai's, Jains, Sikhs, Shintoists, Taoists, followers of Tenrikyo, Wiccans or Zoroastrians) make up a clear majority.

Levels of Religious Diversity

Countries are shaded according to level of religious diversity

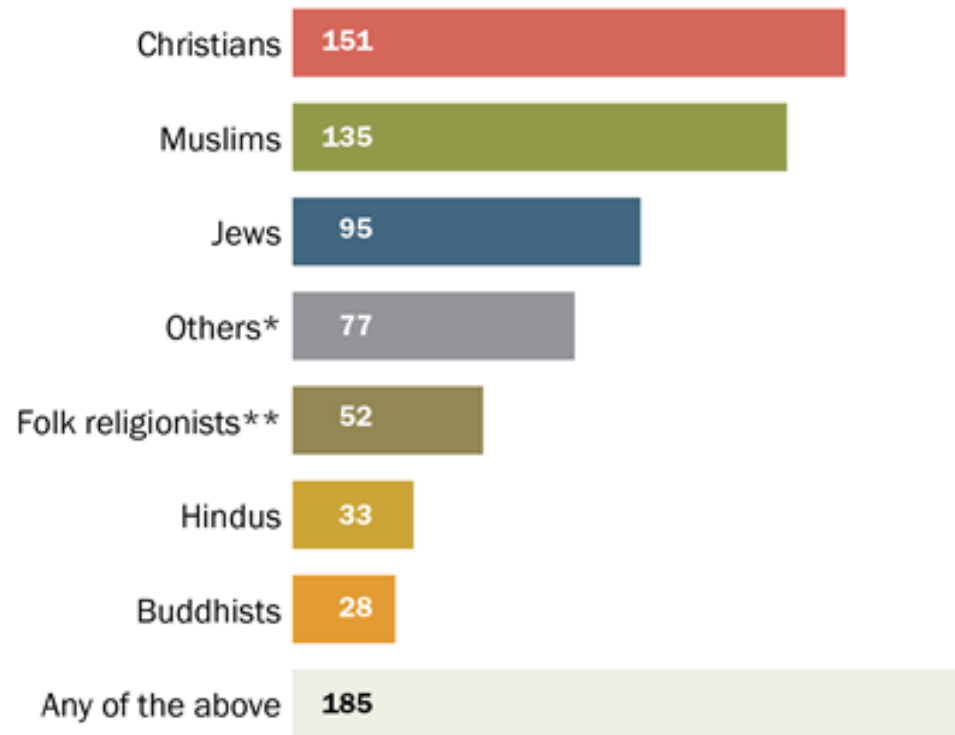
Based on Religious Diversity Index scores. For more information about how the index is calculated, see the Methodology. Data are for 2010.

"Global Religious Diversity," April 2014

PEW RESEARCH CENTER

Number of Countries Where Religious Groups Were Harassed, Across All Years

Any time between June 2006 and December 2012

* Includes Sikhs, members of ancient faiths such as Zoroastrianism, members of newer faiths such as Baha'i, other religious groups and atheists.

** Includes followers of African traditional religions, Chinese folk religions, Native American religions and Australian aboriginal religions.

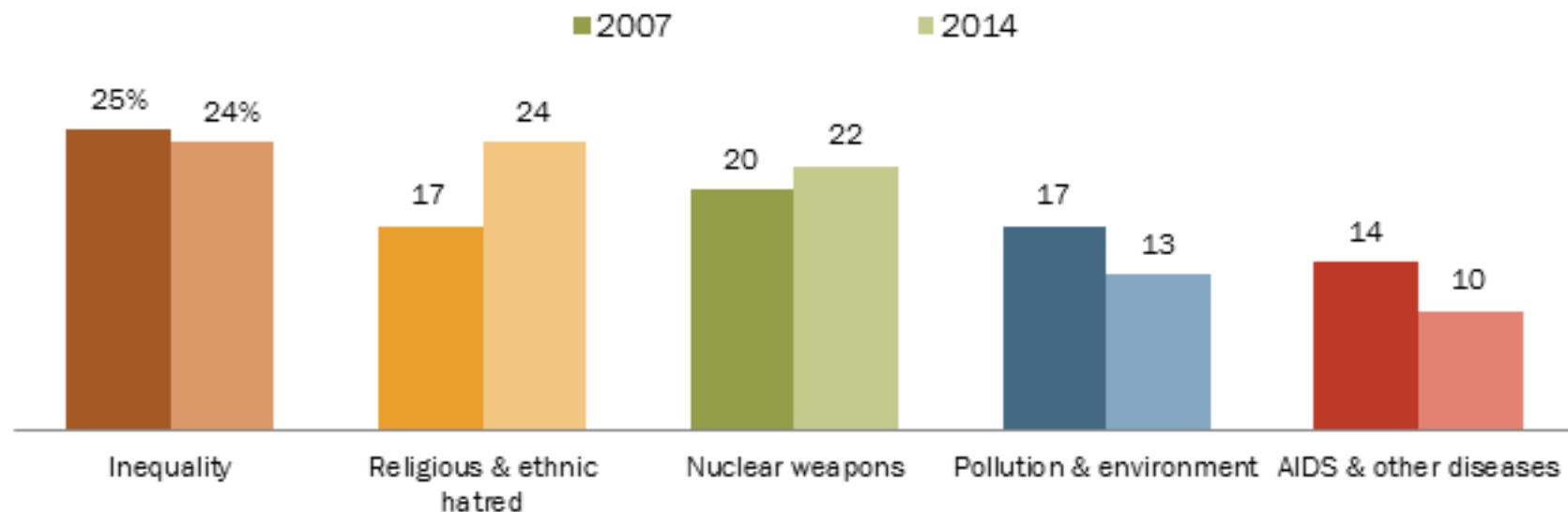
This measure does not assess the severity of the harassment. Numbers do not add to totals because multiple religious groups can be harassed in a country.

"Religious Hostilities Reach Six-Year High," January 2014

PEW RESEARCH CENTER

Since 2007, More Concern about Religious and Ethnic Hatred

Which one of these poses the greatest threat to the world?

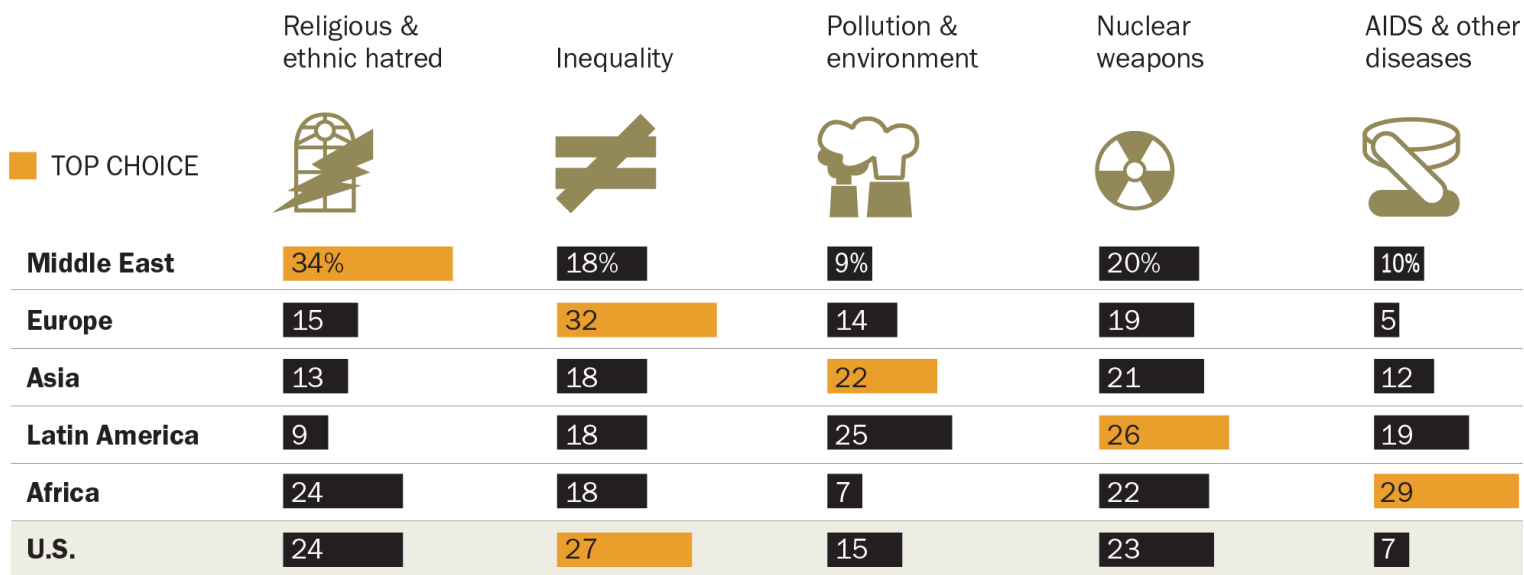
Note: Global median percent based on 28 countries surveyed in 2007 and 2014.

Source: Spring 2014 Global Attitudes survey, Q6.

PEW RESEARCH CENTER

Middle Easterners Fear Religious/Ethnic Hatred; Europeans, Americans Inequality

Which one of these poses the greatest threat to the world?

Note: Regional medians. Russia and Ukraine not included in Europe median.

Source: Spring 2014 Global Attitudes survey. Q6.

PEW RESEARCH CENTER